

**Najvyšší súd
Slovenskej republiky**

R O Z S U D O K

V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Zdenky Reisenauerovej v právnej veci navrhovateľky: **E.**, nar. X., štátna príslušníčka A., naposledy bytom F. okres P., A., t. č. bytom u M., D., P., zast. JUDr. K., S., B., **za účasti** maloletého syna O. D., nar. X., zast. navrhovateľkou, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, B., P., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-1660/PO-Ž/2007 zo dňa 25. januára 2008, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 23/2008-119 zo dňa 21. mája 2008 takto

r o z h o d o l

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 23/2008-119 zo dňa 21. mája 2008 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-1660/PO-Ž/2007 zo dňa 25.1.2008, ktorým odporca podľa ustanovenia § 13 ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona č. 480/2002 Z.z o azyle a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľke a jej maloletému synovi azyl, podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle im neposkytol

doplňkovú ochranu a podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle rozhodol, že v ich prípade neexistuje prekážka ich administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o pobyte cudzincov) do Albánska. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľky a jej maloletého syna nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu, doplnkovej ochrany a pre rozhodnutie o prekážkach vyhostenia do krajiny pôvodu podľa osobitného zákona. Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci. Stotožnil sa s názorom odporcu, že navrhovateľka v konaní nepreukázala opodstatnenosť ani existenciu obáv a ani prenasledovanie z dôvodu prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine. Krajský súd poukázal na to, že navrhovateľka požiadala o azyl z ekonomických dôvodov, pričom počas výsluchu na polícii neprezentovala žiadne iné dôvody ani problémy, neskôr zhruba po štyroch mesiacoch ako dôvody žiadosti uvádzala domáce násilie, ktorého aktérom mal byť jej priateľ. Žiadne dôkazy na podporu svojich tvrdení nepredložila. Okrem toho z jednotlivých výpovedí navrhovateľky podľa krajského súdu vyvstali rozpory z ktorých logickým výsledkom bola pochybnosť o jej dôveryhodnosti a pravdivosti jej tvrdení. V tejto súvislosti poukázal na to, že navrhovateľka na polícii uviedla, že z Albánska vycestovala do Maďarska autobusom, neskôr pred odporcom uviedla, že sa dopravila letecky. Pred odporcom a súdom tvrdila, že bola zavretá v byte priateľa, ktorý ju bil, pričom byť nemohla opustiť. Súčasne však pred odporcom tvrdila, že od skončenia strednej školy (2003) až do svojho odchodu z Albánska pracovala ako predavačka. Rovnako je rozporná aj výpoveď navrhovateľky ohľadne hotovosti, ktorú si mala priniesť na Slovensko. Pôvodne tvrdila, že si priniesla 2000 EUR, neskôr tvrdila, že to bolo 10 000 EUR. Krajský súd poukázal na rozdielnosť výpovedí navrhovateľky ohľadne obdobia, kedy malo dôjsť k začiatkom jej napádania zo strany priateľa (september 2003, august 2004, máj 2005).

S poukazom na uvedené rozpory krajský súd dospel k záveru o nedôveryhodnosti osoby navrhovateľky.

Krajský súd k námietke neudelenia azylu z humanitných dôvodov uviedol, že udelenie azylu z humanitných dôvodov je výsledkom výlučného rozhodnutia odporcu a z tohto dôvodu nie je povinnosťou odporcu v prípade jeho neudelenia odôvodňovať, prečo sa pre jeho udelenie nerozhodol.

Za vecne správne považoval krajský súd aj rozhodnutie odporcu o neudelení doplnkovej ochrany, pretože okolnosti uvádzané navrhovateľkou počas konania nemožno hodnotiť ako vážne dôvody pre domnienku, že by navrhovateľke a jej maloletému synovi v prípade ich návratu do krajiny pôvodu hrozilo vážne bezprávie. Krajský súd sa napokon stotožnil aj so závermi a zisteniami odporcu o tom, že v prípade navrhovateľky neboli zistené skutočnosti brániace jej návratu do krajiny pôvodu, nakoľko navrhovateľka nemala v krajine pôvodu žiadne problémy, ktoré by mohli navodiť obavu, že by mohla byť prenasledovaná, nebolo proti nej vedené trestné konanie a nebola predmetom záujmu polície alebo armády. Z týchto dôvodov preto podľa krajského súdu možno predpokladať, že ani po návrate do krajiny pôvodu nebude ohrozený jej život a nehrozí jej mučenie, kruté, neľudské zaobchádzanie alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest. V krajine pôvodu jej nebol uložený trest smrti, nie je predpoklad, že by jej takýto trest mohol byť uložený a rovnako nemožno konštatovať, že by bola po návrate ohrozená jej sloboda z dôvodov ustanovených v § 58 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka odvolanie, v ktorom uviedla, že krajský súd dospel nesprávne k záveru o jej nedôveryhodnosti, v dôsledku čoho podrobnejšie neskúmal opodstatnenosť jej obáv z prenasledovania v Albánsku. Vyhodnotenie účelovosti žiadosti o udelenie azylu zo strany krajského súdu, ktorý tak vychádzal ekonomických dôvodov jej žiadosti, považuje navrhovateľka za nesprávne. Uviedla, že neovláda slovenský jazyk, preto v dôsledku neprítomnosti tlmočníka mohlo dôjsť k prílišnému zjednodušeniu alebo nepochopeniu jej výpovede. V tejto súvislosti uviedla, že prišla na Slovensko s hotovosťou 10 000 EUR, preto je nelogické, aby bol ekonomický dôvod vyzdvihovaný ako hlavný argument preukazujúci jej nedôveryhodnosť.

Navrhovateľka krajskému súdu tiež vyčítala, že za hlavný argument na podporu jej nedôveryhodnosti označil neexistenciu dôkazov o existencii domáceho násillia. V tejto súvislosti uviedla, že nie je zrejmé, akým spôsobom môže žena utekajúca z domovskej krajiny s malým chorým dieťaťom hmatateľne preukázať, že bola vystavená domácemu násilliu.

Fakt, že nevy povedala o svojom znásilnení hneď na začiatku, nie je podľa jej názoru dôkazom o jej nedôveryhodnosti. Zdôraznila, že nie je ľahké hovoriť o tejto skutočnosti, o to viac, že v krajine pôvodu je domáce násilie považované za bežné a tolerované, kde sa o podobných veciach nerozpráva na verejnosti.

Podľa navrhovateľky odporca, rovnako aj krajský súd nesprávne právne posúdili stíhanie navrhovateľky v krajine pôvodu, dané stíhanie nesie znaky prenasledovania z dôvodu príslušnosti k určitej sociálnej skupine. Konanie, ktorému navrhovateľka v krajine pôvodu čelila nesie znaky prenasledovania v zmysle zákona o azyle, pretože sa jednalo o konanie namierené proti osobám určitého pohlavia.

Navrhovateľka v súvislosti s argumentáciou odporcu, ktorú si osvojil aj krajský súd, a to, že v krajine pôvodu bol prijatý zákon proti domácemu násiliu v decembri 2006, na ktorý sa mala navrhovateľka odvolávať pri žiadaní o ochranu uviedla, že v čase, keď v krajine pôvodu žila (krajinu opustila v roku 2005), takýto zákon ešte neexistoval.

Napokon navrhovateľka odporcovi ako aj krajskému súdu vyčítala, že sa vôbec nezaoberali otázkou aplikácie čl. 3 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách, z ktorého vyplýva, že osobu, ktorej hrozí neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie nemožno vrátiť do krajiny, kde by bola takémuto konaniu vystavená.

Na základe uvedeného navrhla napadnutý rozsudok zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu navrhla zrušiť v celom rozsahu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny.

Odporca uviedol, že navrhovateľka vo svojom prvom vyhlásení uviedla, že slovenskému jazyku dobre rozumie, tlmočníka nežiada, následne vyhlásila, že o udelenie azylu žiada z ekonomických dôvodov, súčasne popísala trasu, ktorou sa na Slovensko dostala, pričom táto trasa sa nezhoduje s tou, ktorú popísala v dotazníku žiadateľa o azyl. Tvrdenie navrhovateľky, že si na Slovensko priniesla hotovosť 10 000 EUR sa takisto nezhoduje s jej tvrdením pred políciou, keď uviedla, že má 2 000 EUR.

Odporca považuje námietky navrhovateľky za účelovo vykonštruované, keďže tvrdí, že z Albánska utiekla pred domácim násilím spolu s chorým dieťaťom. Dieťa sa jej narodilo totiž až po príchode na Slovensko, pričom o udelenie azylu požiadala až po dlhšej dobe od odchodu z Albánska.

Odporca napokon vyjadril presvedčenie, že ženy nemožno považovať za určitú sociálnu skupinu v zmysle zákona o azyle, ktorý vyžaduje, aby určitá sociálna skupina predstavovala prekážku v realizácii vládnej politiky, čo môže byť príčinou perzekúcií. Navrhovateľka podľa odporcu k takejto sociálnej skupine nepatrí. V krajine pôvodu jej nehrozí zákonné, správne, či súdne opatrenie, ktoré by bolo diskriminačné, nehrozí jej ani neprimerané alebo diskriminačné trestné stíhanie alebo trest, pretože ako sama uviedla, pôvodcom prenasledovania bol jej priateľ, teda fyzická individuálna osoba a nie pôvodca v zmysle § 2 zákona o azyle.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 21.10. 2008 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Podľa § 8 ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

- a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
- b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 9 zákona o azyle ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.

Podľa § 10 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí.

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky(ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13a ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 20 ods. 4 ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i/, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu, nepredĺži doplnkovú ochranu alebo zruší doplnkovú ochranu, okrem zrušenia doplnkovej ochrany podľa § 15b ods. 1 písm. d/, vo výroku rozhodnutia tiež uvedie, či existuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu.

Podľa § 58 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov (účinného do 31.6.2008) cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo trest. Rovnako nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcom trestnom konaní mu takýto trest môže byť uložený.

Cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to neplatí, ak cudzinec svojím konaním ohrozuje bezpečnosť štátu, alebo ak bol odsúdený za obzvlášť závažný trestný čin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku (ods. 2).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľke a jej maloletému synovi na území SR, o neposkytnutí doplnkovej ochrany a rozhodnutie o tom, že neexistuje prekážka ich administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté

rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľky v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neudelenie azylu navrhovateľke na území Slovenskej republiky nepreukázaním opodstatnenosti obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, tak ako to vyplýva zo Ženevskej konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákona o azyle.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľky a obsahom správ o krajine pôvodu, (ktoré získal z nasledovných zdrojov: Správa o dodržiavaní ľudských práv v krajine - 2006 vydaná Úradom pre demokraciu, ľudské práva a prácu MZV USA zo dňa 6.3.2007, správa Amnesty International 2007, súhrnná teritoriálna informácia z 31.3.2007), z ktorých stručne popísal spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na možné riziká návratu navrhovateľky do krajiny pôvodu.

Z obsahu administratívneho spisu (z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 29.11.2007) vyplynulo, že navrhovateľka ako dôvod žiadosti uviedla, že má strach o svoj život pred svojim priateľom A., s ktorým má syna O.. Často ju bil, bol alkoholik, užíval omamné látky, mal priateľky, ale napriek tomu ju nútil, aby s ním žila. Napadol dokonca aj jej otca, koncom roku 2004 išla na políciu to ohlásiť, vypočúvali ho, ale nič neurobili. Pre ňu to bolo ešte horšie. Bola už raz tehotná, porodila v máji 2005 v siedmom mesiaci syna, ten po 5 dňoch zomrel. Vtedy ešte nemala tieto problémy. Na Slovensko pricestovala koncom decembra 2005, v B. si prenajala jednoizbový byt, kde bývala nelegálne asi pol roka, nikde nepracovala. Z domu si priniesla 10 000 EUR, z týchto peňazí tu žila. Keď prišla na Slovensko bola v treťom mesiaci tehotenstva. V máji 2006 sa presťahovala na M., kde aj v júni 2006 porodila. Do februára 2007 bývala na M., neskôr si našla ubytovanie v S., kde sa zdržiavala až do augusta 2007, kedy požiadala o azyl. Pred tým bola od novembra do decembra 2005 v Maďarsku, o azyl tam nepožiadala.

Zo zápisnice o podaní vysvetlenia zo dňa 1.8.2007 vyplýva, že navrhovateľka súhlasila, aby sa výpoveď viedla v slovenskom jazyku, ktorému dobre rozumie. Uviedla, že na územie SR pricestovala z Maďarska s úmyslom zostať na Slovensku. V tom čase bola v treťom mesiaci tehotenstva, uviedla, že je slobodná a dieťa čaká s priateľom, ktorý je občanom Albánska, kde sa aj zdržiava. S otcom dieťaťa neudržiava žiaden kontakt, rozišli sa. O azyl požiadala z ekonomických dôvodov.

Z obsahu napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že krajský súd venoval náležitú pozornosť uvedeným rozporom vo výpovediach navrhovateľky a tieto podrobne popísal. Je nesporné, že pre účely posúdenia žiadosti navrhovateľky o azyl bolo potrebné vychádzať najmä z obsahu zápisnice o výsluchu navrhovateľa zo dňa 29.11.2007, krajský súd však nepochybil, keď pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia odporcu, sa zameral na rozpornosť údajov uvedených navrhovateľkou počas administratívneho konania, a to pohovoru dňa 1.8.2007, ktoré ani podľa odvolacieho súdu nebolo možné považovať za zanedbateľné a ktoré vytvárajú celkový obraz o dôveryhodnosti navrhovateľky.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzovaný v skutkových otázkach len tým, čo zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu najmä z hľadiska závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne hodnotí správnosť a úplnosť skutkových zistení učinенých správnym orgánom a ak pri tom zistí skutkové či procesné právne nedostatky, môže reagovať jednak tým, že uloží správnomu orgánu ich odstránenie, nahradenie či doplnenie, resp. zväži, či tak učiní sám.

Týmto požiadavkám, postup krajského súdu v predmetnej veci, ktorý vyhodnotil navrhovateľku na základe rozporov v jej výpovediach za nedôveryhodnú, zodpovedá.

Odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľky existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 a § 10 zákona o azyle, resp. dôvody pre udelenie doplnkovej ochrany.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav vecí podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľky, pre ktoré žiadala udeliť azyl na území Slovenskej republiky nemožno považovať za relevantné pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a navrhovateľke a jej maloletému synovi azyl neudeliť, nepochybil, a krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporcu z týchto dôvodov za zákonné.

Navrhovateľka v odvolaní proti rozsudku namietala proti posúdeniu jej osoby ako nedôveryhodnej. K tejto námietke považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť, že konanie o azyl je osobitné najmä tým, že žiadateľ je spravidla v dôkaznej núdzi, nie je schopný podprieť svoje vyhlásenia dokladmi alebo inými dôkazmi, preto posúdenie dôveryhodnosti príbehu, ktorý predostiera odporcovi závisí predovšetkým od posúdenia dôveryhodnosti jeho osoby, ktorú si odporca o navrhovateľovi vytvára v priebehu celého administratívneho konania.

Dôveryhodnosť osoby žiadateľa odporca posudzuje vzhľadom na nedostatok listinných dokladov a dokumentov, ktorými by preukázal svoju totožnosť, resp. ktorými by preukázal pravdivosť svojich tvrdení o prenasledovaní v krajine pôvodu v nadväznosti na celkové správanie navrhovateľky v priebehu administratívneho konania. Na preukázaní pravdivosti tvrdení musí záležať predovšetkým žiadateľovi o azyl, preto jeho vyhlásenia musia byť ucelené a rozumné, nesmú protirečiť všeobecne známym faktom o krajine pôvodu a svojim konaním nesmie zadávať dôvod na spochybňovanie dôveryhodnosti svojej osoby.

Posudzovanie dôveryhodnosti žiadateľa o udelenie azylu je výsledkom celkového hodnotiaceho procesu a úvah odporcu o osobnosti žiadateľa s prihliadnutím k miere reálnosti, resp. vierohodnosti ním tvrdených dôvodov odchodu z krajiny pôvodu v konfrontácii so všeobecne známymi informáciami o krajine pôvodu. Rozhodujúcimi pre záver o nedôveryhodnosti žiadateľa nemôžu byť len niektoré nepatrné nezrovnalosti alebo

len omylom vysvetlené nejasnosti v tvrdeniach žiadateľa, ale zásadné rozpory vo výpovediach, ktoré správny orgán, resp. súd preskúmavajúci jeho rozhodnutie rozpozná.

Z administratívneho spisu odporcu vyplýva, že rozpory vo výpovediach navrhovateľky nebolo možné považovať za nepatrné, či zanedbateľné. O tom, že navrhovateľka slovenskému jazyku počas výsluchu dňa 1.8.2008 rozumela svedčí nie len jej vyhlásenie (uvedené v protokole o výsluchu) ale aj samotný obsah podaného vysvetlenia, (v ktorom celkom zrozumiteľne popísala trasu, uviedla dôvody pre ktoré žiada udeliť azyl, miesta doterajšieho pobytu na území SR, svoje osobné pomery).

Podstatná časť týchto vyhlásení je však v zrejmom rozpore s jej vyjadreniami, ktoré uvádzala v dotazníku zo dňa 29.11.2007. Tieto rozpory neunikli pozornosti krajského súdu, ktorý ich vo svojom rozhodnutí podrobne popísal, a na správnosť týchto záverov odvolací súd v podrobnostiach odkazuje.

Odvolací súd k námietke o nedôveryhodnosti navrhovateľky považuje za dôležité uviesť, že pokiaľ navrhovateľka tvrdí, že z Albánska utiekla pred domácim násilím spolu s chorým dieťaťom, tak takéto tvrdenie spochybňuje jej dôveryhodnosť, nakoľko z obsahu spisu je zrejmé, že maloletý O. D. sa narodil dňa X. na území SR, pričom z oznámenia o narodení maloletého vyplýva, že matka meno otca dieťaťa neuviedla. Teda, hoci navrhovateľka tvrdila, že otcom dieťaťa je jej priateľ A., pred ktorým má strach o svoj život, meno tohto priateľa ako otca dieťaťa neuviedla, čím znížila dôveryhodnosť vlastného tvrdenia.

Nedôveryhodnosť tvrdení navrhovateľky pre ich rozpornosť, objektívne znemožnila odporcovi zistiť u navrhovateľky nielen podmienky pre udelenie azylu, ale aj podmienky pre udelenie doplnkovej ochrany. Pokiaľ však odporca rozhodol o neudelení azylu navrhovateľke, pretože nespĺňa relevantné dôvody, pre jeho udelenie, nepochybil.

Navrhovateľkou uvedený dôvod, teda strach z prenasledovania kvôli príslušnosti k určitej sociálnej skupine žien prenasledovaných zo strany manželov, či partnerov nie je dôvodom, ktorý je podraditeľným pod ustanovenia zákona o azyle, pretože uvedené problémy neboli zapríčinené dôvodmi pre azylové konanie významnými, teda jej rasou, národnosťou,

náboženstvom, príslušnosťou k určitej sociálnej skupine či zastávaním politického názoru, ale obavami zo strany partnera.

Zákon o azyle pojem určitá sociálna skupina vymedzuje v ustanovení § 19a ods. 4 písm. e/, tak, že skupina tvorí určitú sociálnu skupinu najmä vtedy, ak príslušníci skupiny zdieľajú vrodené charakteristické črty alebo spoločný pôvod, ktoré nemožno zmeniť, alebo zdieľajú charakteristiku alebo presvedčenie, ktoré sú tak závažné pre ich identitu alebo svedomie, že daná osoba by nemala byť nútená, aby sa ich zriekla a okolitou spoločnosťou je vnímaná ako odlišná; v závislosti od okolností v krajine pôvodu, určitá sociálna skupina môže predstavovať skupinu založenú na spoločnej charakteristickej črte sexuálnej orientácie, pričom túto orientáciu nemožno chápať tak, že zahŕňa činy považované za trestné podľa osobitného predpisu.

Z uvedenej definície pojmu sociálna skupina vyplýva, že navrhovateľka k sociálnej skupine v zmysle zákona o azyle nepatrí, preto odporca nepochybil, keď jej azyl z uvedeného dôvodu neudelil, rovnako nepochybil krajský súd, keď napadnuté rozhodnutie odporcu ako vecne správne potvrdil.

Odvolačí súd sa stotožňuje so stanoviskom krajského súdu k uplatnenej námietke navrhovateľky ohľadne neudelenia azylu z humanitných dôvodov. Zákon o azyle totiž výslovne neukladá povinnosť správneho orgánu uviesť do výroku negatívne rozhodnutie o neudelení azylu z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle. Keďže nejde o nárok, o ktorom musí rozhodnúť správny orgán ex lege, ale o výsledok správneho uváženia správneho orgánu, ktorý nie je preskúmateľný súdom, námietka navrhovateľky, že správny orgán sa možnosťou udelenia azylu z humanitných dôvodov nezaoberal neobstojí.

Rovnako sa stotožnil s názorom krajského súdu, podľa ktorého odporca správne rozhodol o neposkytnutí doplnkovej ochrany.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrany, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej

ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z ktorých je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci nebolo ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Odporca správne vyhodnotil neexistenciu prekážok jej administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov a s poukazom na správnosť tohto výroku, preto krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporcu za zákonné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto považoval odvolacie námietky navrhovateľky za nedôvodné.

Z uvedených dôvodov preto možno konštatovať, že rozhodnutie odporcu bolo v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, ak ho potvrdil. Odvolací súd sa s právnym záverom uvedeným v jeho rozsudku stotožnil, námietkam navrhovateľky nevyhovel a napadnutý rozsudok podľa § 219 OSP v spojení s § 246c OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, tak, že navrhovateľke, ktorá nemala úspech vo veci právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 21. októbra 2008

Za správnosť vyhotovenia: Ľubica Kavivanovová

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu